

Raně středověké hradiště Hradištěk

Ústí, okr. Přerov, Olomoucký kraj

9. století – 1. polovina 10. století

0,5 km

Navigační bod: N 49°31'21.8",
E 17°45'14.76".

↑ Přerušení opevnění v místě současného vstupu do
areálu hradiště, pohled od jihovýchodu. Foto P. Šlézar

Přístup: Po silnici z Teplic nad Bečvou do Opatovic, lokalita leží na ostrožně přibližně 150 m jihovýchodně od křižovatky se silnicí na Ústí.

Význam: Dochované terénní reliktů velkomoravského hradiště s několika pásy opevnění a možným vztahem k průběhu dálkových komunikací.

Historie: *Hradiště poprvé uvedl do literatury F. Příkryl již roku 1891, bylo však původně považováno za pravěké. Za slovanské bylo označeno až I. L. Červinkou a později roku 1942 také za středověké. Červinka také roku 1942 vyhotovil plán hradiště. Podrobný popis lokality pochází z roku 1948 od J. Kšíra, bývalého olomouc-

kého vrchního městského technického rady. Lokalita nebyla prozatím příliš archeologicky zkoumána, zjišťovací *archeologický výzkum zde proběhl až roku 1988. Archeolog M. Šmíd z Ústavu archeologické památkové péče Brno na hradišti položil čtyři sondy. Zjistil slabou *kulturní vrstvu se středohradištní keramikou a sídlištní objekt s keramikou a osteologickými nálezy, zahloubený do vápencového podloží a datovaný taktéž do středohradištního období. V roce 2000 byl digitalizován celkový plán lokality od P. Kouřila a hradiště bylo vyhodnoceno J. Peškou a M. Plačkem v roce 2002. Předpokládá se strážní funkce hradiště při přechodu blízké Bečvy na dálkové tzv. Krakovské cesty, patrně v kontextu slezských časně středověkých *opevnění.

Nedaleko od hradiště v Ústí (5 km) byl na vrchu Strážné u Kelče v roce 1938 náhodně objeven velký *depot zlomkového stříbra, tzv. Kelečský depot. Obsahoval 247 celých mincí ražeb z Byzance, Francie, Anglie, Čech a Itálie. Navíc přes 1000 zlomků mincí, z toho 875 arabských mincí a 237 zlomků stříbrných šperků. Poklad byl ukryt po roce 1011. Depot byl částečně rozprodán a rozchvácen, část se dostala do okolních muzeí v Přerově, Olomouci a Brně.

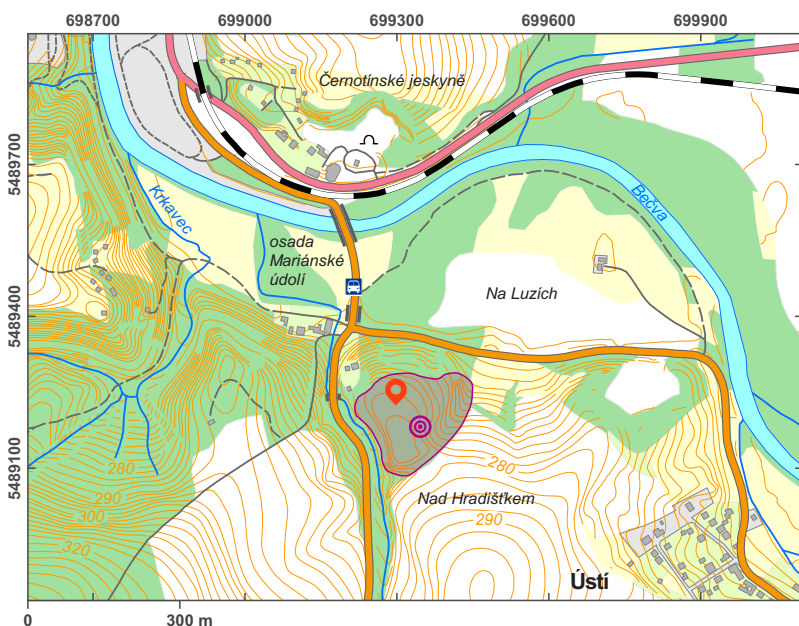
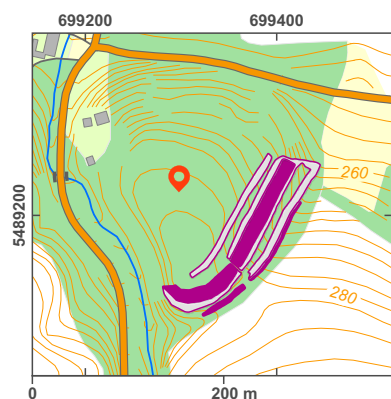
Popis: Na nepříliš nápadné ostrožně oválného tvaru nad řekou Bečvou se v nadmořské výšce 280 m nachází hradiště s dobře patrnými relikty opevnění. Hradiště o výměře 3 ha má fortifikaci dochovanou nej-

lépe na nejprístupnější jihovýchodní straně. Zde se nalézá 45 m široký pás čtyř souběžných *valů o délce asi 150 m. Valy jsou dochovány do výšky 5 až 7 m, krajní jsou nižší, přibližně 2 m. Na severní straně je pásmo ukončeno příčnou kratší hradbou s nepříliš jasným účelem (vstupní partie?). Na jižní straně přechází fortifikace do prudkého srázu potoka, kde se postupně vyklíňuje. Vrcholové plató má v jednom místě náznak odsazení v podobě vnitřní terénní úpravy nebo menšího valu. Dnešní uměle prorazený vstup v jihovýchodní části nemusí být shodný s původním vstupem do areálu hradiště. Náznak původního vstupu se zřejmě nachází na severovýchodním konci opevnění. Lokalita je v současnosti zalesněna a zarostlá mocně vyvinutým bylinným a keřovým patrem. [hd, pš]

Literatura: Šmíd 1991; Lutovský 2001; Peška – Plaček 2002; Čížmář 2004.

Okolí:

- (1) Hranice, Svrčov (PR), zřícenina hradu: N 49°32'14.46", E 17°44'50.89" (1,6 km).
- (2) Hranice (PR), pravěké rovinné sídliště: N 49°32'36.62", E 17°45'24.11" (2,3 km).
- (3) Hranice (PR), historické jádro města: N 49°32'53.16", E 17°44'5.00" (3 km).
- (4) Týn nad Bečvou, Helfštýn (PR), zřícenina hradu: N 49°31'2.97", E 17°37'39.85" (9 km).

↑ Vrchol kopce Strážný. Pomník s pamětní deskou upomínající na nález Kelečského pokladu z roku 1938. V pozadí krajina Kelčské pahorkatiny. Foto Z. Schenk

↑ Letecký pohled na Hradištěk od jihu. Foto M. Kalábek 2015